

HYVINKÄÄ

KOTOUTTAMISOHJELMA 2020-2023

5.2.2020

Sisällys

1. Kotouttavan työn taustaa
2. Maahanmuuttajat Hyvinkäällä
3. Kotouttamistyön koordinaatio ja ohjaus
4. Tavoite 1: Kotoutumisen hyvä arki ja hyvinvointia tukevat palvelut
5. Keusoten palvelut kotoutumisen tukena
6. Tavoite 2: Kotoutumisen polut Hyvinkäällä
7. Tavoite 3: Yhteisöt kotoutumisen tukena Hyvinkäällä

1 Kotouttavan työn taustaa

Kunnan on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma ja kunta vastaa kotouttamisohjelman toimeenpanosta, kehittämisestä sekä seurannasta. Kotouttamisohjelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan valtuustokausittain. (Laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010).

Sosiaali- ja terveystalvet siirtyivät Hyvinkäällä vuoden 2019 alusta kuntayhtymän (Keusote) hoidettavaksi. Kuntayhtymän syntyminen muutti myös kaupungin perustehtäviä, jotka sisältävät nykyään enemmän ennaltaehkäiseviä elementtejä. Hyvinkään kaupungin kotouttamistyö on hyvinvointia tukevaa ja se linkittyy vahvasti kaupungin muiden toimialojen toimintoihin. Myös yhteistyö Keusoten kanssa on tiivistä. Kuntayhtymän tullessa linjattiin, että kotouttamistyö jää kuntien vastuulle ja kuntayhtymän sosiaali- ja terveystalvet täydentävät kunnan tekemään kotouttamistyötä. Yhteistyön rajapinnat etsivät vielä paikkaansa ja niitä hiotaan yhteistyössä keusoten ja kuntien kotoutumisen asiantuntijoiden kesken.

Ratkaisevin muutos kotouttamistyön näkökulmasta on ollut se, että Hyvinkään kaupungin perustehtävän fokus on alkanut siirtyä vuoden 2019 alusta lähtien entistä voimallisemmin ja tietoisemmin kuntalaisten hyvinvointia edistävään ja ongelmia ehkäisevään työhön.

Tätä verkostomaisesti yhdessä tehtävää kotouttavaa työtä ohjaa tällä hetkellä lukuisat strategiat ja suunnitelmat, joista tärkeimpinä voidaan mainita seuraavat:

- Hyvinkään kaupungin strategia (Pelikirja), jonka päivittäminen on aloitettu syksyllä 2019.
- Hyvinkään kaupungin hyvinvointikertomus 2019 ja -suunnitelma 2020.
- Hyvinkään kaupungin turvallisuussuunnitelma 2020.
- Hyvinkään kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2018-2021.
- Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020 - 2024.

Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät valmiudet ja palvelutarpeet poikkeavat toisistaan hyvin paljon. Kiintiöpakolaisina ja turvapaikanhakijoina Suomeen muuttavat tarvitsevat laaja-alaista tukea kotoutumiseensa, kun taas työn perusteella ja opiskelijoiksi tulevat tarvitsevat lähinnä neuvontaa ja ohjausta kaupungin peruspalvelujen käyttöön. Maahanmuuton alkuvaiheessa kaikki tarvitsevat suomen kielen opiskelumahdollisuuksia sekä kulttuuriin perehdyttämistä.

Maahanmuuttajien integrointi työelämään tulee nähdä oleellisena kotouttamisen työvälineenä. Tämän avulla ennaltaehkäistään maahanmuuttajien pitkäaikaistyöttömyyden syntymistä ja edistetään työllisyyttä. Tulevalla ohjelmakaudella kotouttamistyön painopiste tulee olemaan erityisesti maahanmuuttajien työllistymisen edistämässä ja yhteistyötä muun muassa kaupungin työllisyyspalvelujen kanssa tullaan tiivistämään.

Kotouttamisohjelman tavoitteena on varmistaa, että maahanmuuttajat voivat elää kantaväestön kanssa tasavertaisina kuntalaisina. Kotoutumislain lähtökohtana on vastata maahanmuutossa tapahtuneisiin muutoksiin, koska maahanmuutto on yhteiskuntamme pysyvä ilmiö. Ohjelmakaudella tavoitteena on palvelujen tason säilyttäminen sekä kotoutumisen prosessien kehittäminen eri maahanmuuttajaryhmien kohdalla. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain (365/1995) 65§ mukaista talousarvioita ja -suunnitelmaa laadittaessa. (Laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010, 32§).

2 Maahanmuuttajat Suomessa ja Hyvinkäällä

Vieraskielisten määrä on jatkanut kasvuaan myös Hyvinkäällä koko 2010-luvun ajan. Muuttajia tulee pääasiassa kolmella perusteella: perhesiteen perusteella, töihin tai kansainvälistä suojelua saavina. Edellisellä ohjelmakaudella Hyvinkää vastaanotti 20 kiintiöpakolaista joka toinen vuosi sekä vuonna 2016 tarjosi 119 kuntapaikkaa oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille Ely-keskuksen kanssa tehdyn erillissopimuksen perusteella. Seuranta osoitti, että ne oleskeluluvan saaneet, joille osoitettiin kuntapaikka Hyvinkäältä, eivät jääneet kaupunkiin asumaan niin usein kuin ne, jotka olivat itsenäisesti löytäneet kaupungista asunnon ja asettuneet Hyvinkäälle. Hyvinkäällä toimi vuosina 2015 – 2017 kaksi maahanmuuttoviraston vastaanottokeskusta, jotka olivat ns. perheille tarkoitettuja keskuksia. Useat oleskeluluvan saaneet perheet jäivät kaupunkiin, koska lapset olivat jo ehtineet aloittaa koulun täällä ja ympäristö oli käynyt muutenkin tutuksi.

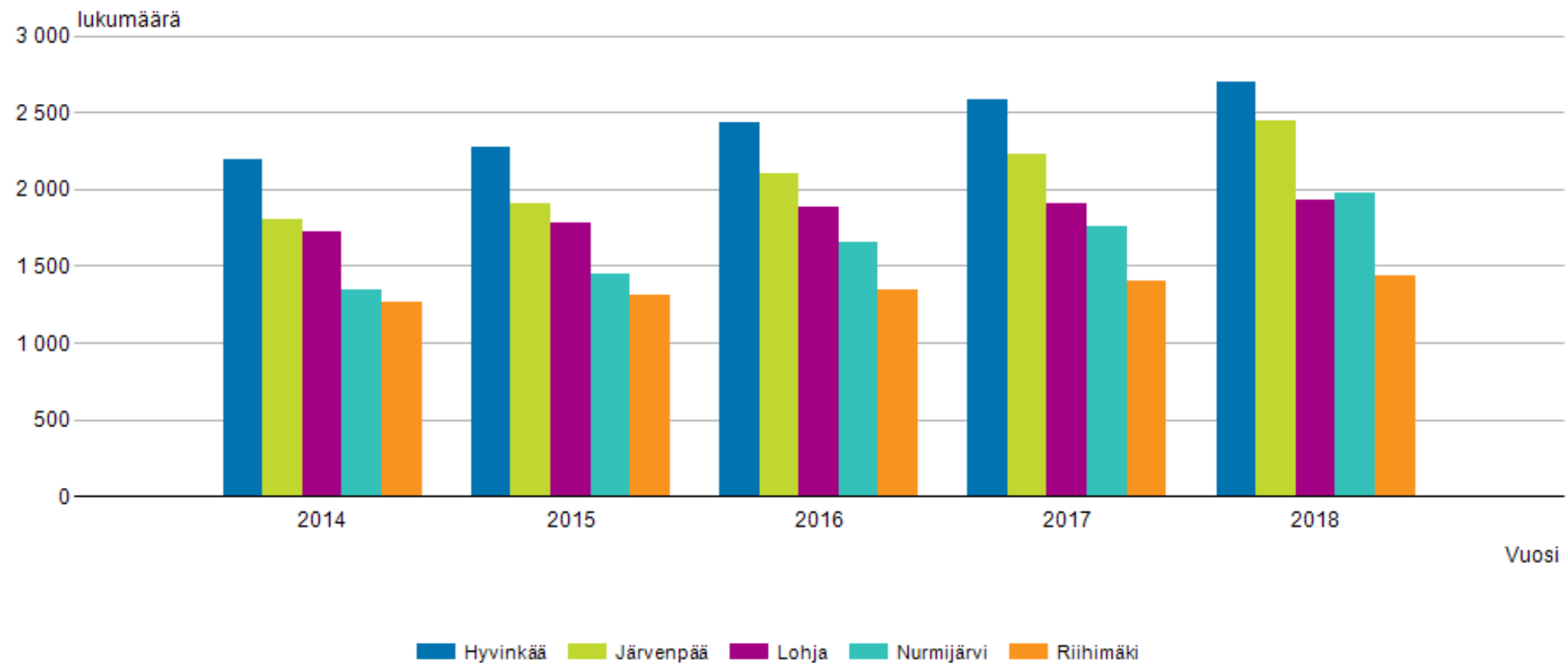
Muiden maiden kansalaiset Hyvinkäällä

Maa	2015	2016	2017	2018
Viro	493	501	534	526
Venäjä	162	158	149	138
Entinen Serbia ja Montenegro	94	87	93	90
Syyria	0	72	73	87
Afganistan	57	66	80	80
Thaimaa	68	70	82	80
Intia	29	37	53	72
Kiina	63	61	55	67
Ruotsi	32	39	41	41
Vietnam	39	36	36	39
Turkki	39	35	39	38
Eritrea	0	16	21	27

Vieraskieliset Hyvinkäällä

VUOSI	2015	2016	2017	2018
VIERASKIELISET YHTEENSÄ	2269	2433	2584	2701
viro, eesti	510	519	547	542
venäjä	387	396	402	415
albania	208	215	224	225
arabia	65	140	158	156
persia, farsi	124	125	133	130
englanti	123	124	126	127
kiina	109	107	109	125
vietnam	92	89	99	105
thai	78	83	97	102
turkki	76	78	87	89
kurdi	36	39	51	47
espanja	44	47	48	46

Väestö 31.12. muuttujina Alue ja Vuosi. VIERASKIELISET YHTEENSÄ, Yhteensä, Väestö 31.12..

Lähde: Väestörakenne, Tilastokeskus

Kotouttamistyön käsitteitä

Käsite	Selitys
Kiintiöpakolainen	YK:n pakolaisjärjestön (UNHCR) pakolaiseksi katsoma henkilö, jolle on myönnetty maahantulolupa Suomeen pakolaiskiintiön puitteissa.
Kotoutuminen	On maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, jonka tavoitteena on, että maahanmuuttaja saa yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla, kun tuetaan hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.
Kotouttaminen	On kotoutumisen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla (monialainen yhteistyö).
Kahden suuntainen kotoutuminen	On maahanmuuttajien ja valtaväestön suhteiden syventymistä eli maahanmuuttajan lisäksi kotoutumisprosessia käy läpi myös ympäröivä yhteiskunta.
Kotoutumissuunnitelma	On yksilöllinen tai perheen suunnitelma toimenpiteistä ja palveluista, joilla tuetaan mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä muita tarvittavia tietoja ja taitoja.

Käsite	Selitys
Maahanmuuttaja	<p>On Suomeen muuttanut henkilö, joka oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyllä luvalla, tai jonka oleskeluoikeus on rekisteröity tai jolle on myönnetty oleskelukortti. Yleiskäsite, joka koskee kaikkia eri perustein muuttavia henkilöitä. Maahanmuuttajia ovat siis kaikkien maiden kansalaiset, jotka muuttavat Suomeen. Eniten maahanmuuttajia Suomessa on Virossa, Venäjältä ja Ruotsista.</p>
Pakolainen	<p>On ulkomaalainen, jolla on perusteltua syytä pelätä joutuvansa vainotuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen vuoksi. Pakolaisaseman saa henkilö, jolle jokin valtio antaa turvapaikan tai jonka UNHCR toteaa olevan pakolainen.</p>
Kansainvälinen suojelu	<p>Kansainvälisellä suojelulla tarkoitetaan toisen valtion tarjoamaa suojaa ihmiselle, jonka kotimaa ei suojelua tarjoa. Suomessa kansainvälistä suojelua tarvitseville voidaan myöntää turvapaikka tai oleskelulupa toissijaisen suojelun perusteella. Näiden lisäksi Suomeen otetaan pakolaisstatuksen maailmalla saaneita henkilöitä osana Suomen pakolaiskiintiötä. Kaikki kansainvälistä suojelua saavat henkilöt eivät siis automaattisesti ole pakolaisia. Turvapaikanhakijoiden kohdalla Maahanmuuttovirasto tekee päätöksen suojelun myöntämisestä turvapaikkahakemuksen käsittelyn yhteydessä.</p>

Käsite	Selitys
Perheenyhdistäminen	<p>Kansainvälisen suojelun perusteella Suomessa oleskelevilla on ihmisoikeuksien takaama oikeus saada viettää perhe-elämää. Suomea sitoo myös EU-direktiivi oikeudesta perheenyhdistämiseen. Suomessa oikeus koskee oleskeluluvan saaneen puolisoa ja alle 18-vuotiaita lapsia, tai lapsen tapauksessa vanhempia ja alaikäisiä sisarusia. Käytännössä perheenyhdistäminen on hyvin hankalaa. Oleskelulupahakemuksen perhesiteen perusteella voi panna vireille ainoastaan ulkomailla asuva hakija itse. Perheenyhdistämisen ehtoja tiukennettiin vuonna 2016 siten, että Suomessa oleskelevan perheenkokoajan on täytettävä kuukausittaiset toimeentuloedellytykset.</p>
Rasismi	<p>Aate tai toiminta, jossa ihmisten eriarvoinen kohtelu (syrjintä) oikeutetaan heidän ”rotunsa” ja siihen liitettävien fyysisten ja henkisten piireiden mukaan. Ajattelutapaan yhdistyy paitsi stereotyyppiset käsitykset ”roduista” ja etnisistä ryhmistä, usein myös ajatus jonkun ryhmän paremmuudesta ja ylivoimasta. Rotu-käsite on nykytieteessä vahvasti kyseenalaistettu. Myös eriarvoisuuteen johtavia yhteiskunnallisia rakenteita tai toimintatapoja voidaan kutsua rasistisiksi.</p>
Turvapaikanhakija	<p>Turvapaikanhakija on henkilö, joka hakee turvaa vieraasta valtiosta. Turvapaikan hakeminen on ihmisoikeus. Vain pienelle osalle turvapaikanhakijoista myönnetään YK:n pakolaissopimuksen mukainen pakolaisstatus, joka perustuu henkilökohtaiseen vainoon. Sen sijaan turvapaikanhakija voi saada oleskeluluvan toissijaisen suojeluntarpeen perusteella (esim. epäinhimillisen kohtelun uhka kotimaassa).</p>

Käsite	Selitys
Kotoutumiskoulutus	Sisältää suomen tai ruotsin kielen opetusta ja tarvittaessa luku- ja kirjoitustaidon opetusta sekä muuta opetusta, joka edistää työelämään ja jatkokoulutukseen pääsyä sekä muita yhteiskunnallisia valmiuksia. Koulutus järjestetään pääsääntöisesti työvoimakoulutuksena. Myös omaehtoinen opiskelu voidaan sisällyttää kotoutumissuunnitelmaan, jolloin opiskelua voidaan tukea työttömyysetuudella.
Laittomasti maassa oleskeleva	Laittomasti maassa oleskelevilla henkilöillä tarkoitetaan kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneita henkilöitä, joita ei pystytä palauttamaan kotimaahansa, eivätkä he poistu maasta itsenäisesti ja jotka katoavat tai poistetaan vastaanottojärjestelmän piiristä. Tällöin ulkomaalaisella ei ole laillista oikeutta oleskella Suomessa.
Oleskelulupa	Oleskeluluvalla tarkoitetaan valtion jollekin tietylle henkilölle myöntämää määräaikaista tai pysyvää lupaa asua valtionsa alueella. Turvapaikanhakija voi saada oleskeluluvan turvapaikan tai toissijaisen suojelun tarpeen perusteella. Aiemmin Suomi myönsi oleskelulupia myös humanitaarisin perustein. Lisätietoa turvapaikkapäätöksistä Maahanmuuttoviraston sivulta.

3 Kotouttamistyön koordinaatio ja ohjaus

Valtakunnallisen tason ohjaus ja koordinaatio

Organisaatio	Tehtävä kotouttamisessa
Työ- ja elinkeinoministeriö	Vastaa maahanmuuttajien kotouttamisesta ja siihen liittyvästä lainsäädännöstä sekä työllistymisen edistämisestä. Lisäksi ministeriö ohjaa kotouttamisasioissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskukset) toimintaa. Yhdessä sisäministeriön kanssa työ- ja elinkeinoministeriö seuraa työvoiman maahanmuuton ja sen rakenteen kehittymistä.
Sisäministeriö	Vastaa maahanmuuttopolitiikan sekä maahanmuuttoa ja kansalaisuutta koskevan lainsäädännön valmistelusta. Lisäksi sisäministeriö vastaa Maahanmuuttoviraston tulosohjauksesta. Sisäministeriö hoitaa yhdenvertaisuus- ja syrjintäasioita poikkihallinnollisessa yhteistyössä muun valtionhallinnon, paikallis- ja alueviranomaisten, kansalaisjärjestöjen, työelämän osapuolten ja erityisesti eri ryhmiä edustavien järjestöjen, yhteisöjen ja neuvottelukuntien kanssa.
Maahanmuuttovirasto	Myöntää ensimmäiset oleskeluluvat, käsittelee turvapaikkahakemukset, ohjaa vastaanottokeskusten toimintaa, päättää käännyttämisestä ja karkottamisesta, vastaa kansalaisuushakemusten käsittelystä ja muukalaispassien myöntämisestä.

Organisaatio	Tehtävä kotouttamisessa
Opetushallitus	Vastaa muun muassa opetuksen ja koulutuksen kehittämisestä, ulkomaisten tutkintojen tunnustamisesta sekä yleisten kielitutkintojen kehittämisestä, toimeenpanosta ja valvonnasta.
Ulkoasiainministeriö	Vastaa viisumipolitiikasta. Suomen ulkomaan edustustot myöntävät viisumeita ja vastaanottavat kansalaisuusilmoituksia sekä oleskelulupahakemuksia.
Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksilla (ELY-keskus)	On alueellinen vastuu maahanmuuttoa ja kotouttamista koskevissa asioissa. ELY-keskukset tukevat kuntia kotouttamisohjelmien valmistelussa ja toteutuksessa sekä sopivat kuntien kanssa kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kuntapaikoista. ELY-keskukset myös ohjaavat työ- ja elinkeinotoimistoja (TE-toimistot) maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvissä asioissa. Ne vastaavat myös maahanmuuttajien kotoutumiskoulutusten kilpailutuksista ja hankinnoista.
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Toimialaan kuuluvat maahanmuuttajien koulutuksen kehittäminen eri koulutusasteilla sekä kulttuuria, liikuntaa, nuorisotyötä ja uskontoa koskevat asiat.

Paikallisen tason ohjaus ja koordinaatio

Kunnilla on paikallistasolla yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta. Kunnat vastaavat alueellaan kotouttamisohjelman laatimisesta, toimeenpanosta, kehittämisestä sekä ohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta.

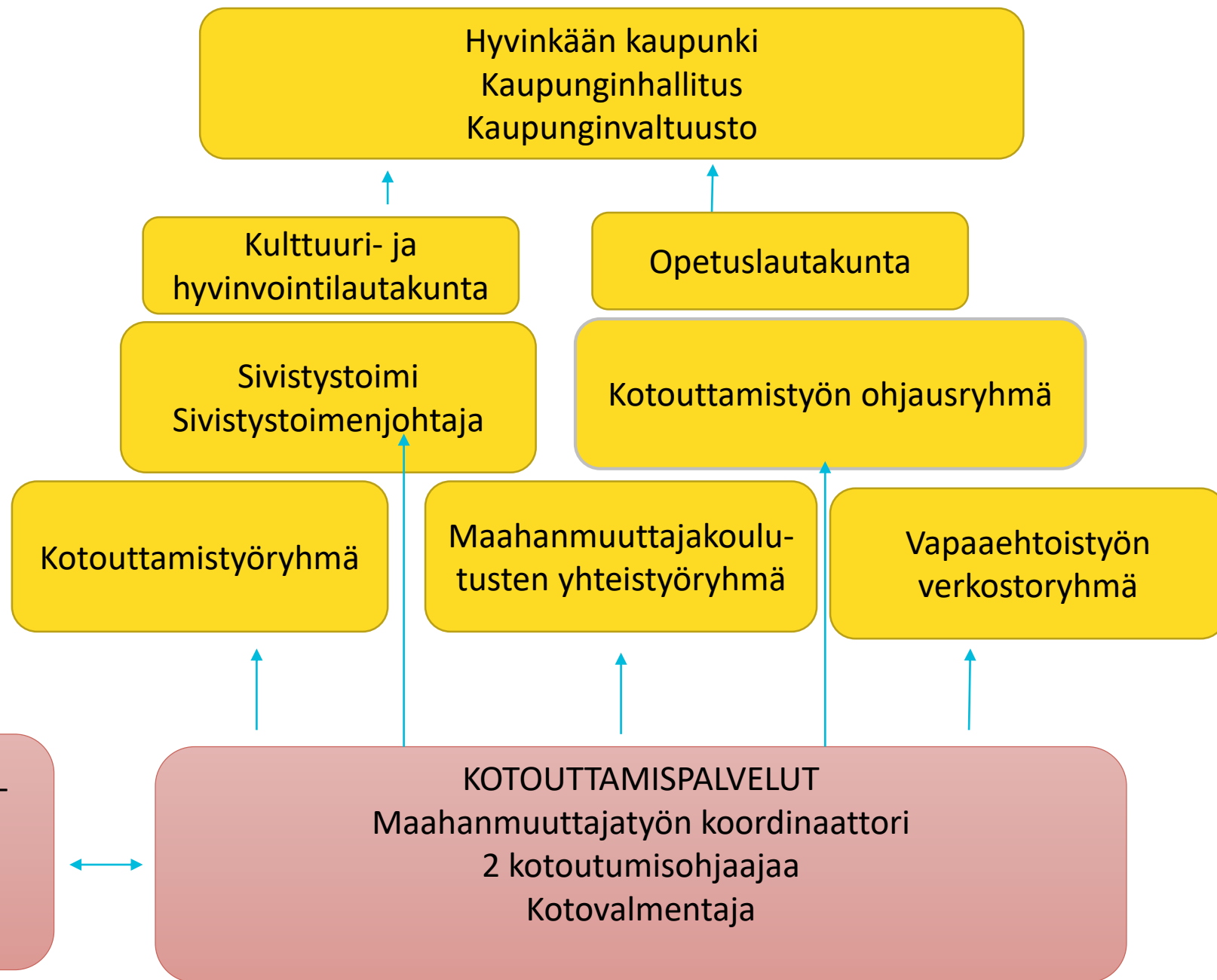
Työ- ja elinkeinopalveluilla (TE-palvelut) on päävastuu työnhakijoiksi ilmoittautuneiden maahanmuuttajien kotouttamisesta. TE-palvelut vastaavat yhdessä ELY-keskusten kanssa kotoutumista edistävien ja tukevien työvoimapalveluiden, luku- ja kirjoitustaidon opetuksen sekä perusopetuksen järjestämisestä työnhakijaksi rekisteröityneille maahanmuuttajille.

Hyvinkäällä kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestetään osana kunnallisia palveluja ja tarvittaessa järjestetään erillispalveluja. Sivistystoimen toimialaan kuuluva kotouttamispalvelut-yksikkö vastaa alkuvaiheen kotouttamistyöstä kaikkien kuntaan muuttaneiden maahanmuuttajien osalta. Lisäksi Hyvinkään vastaanottaa kiintiöpakolaisia ja kuntaan muuttaa itsenäisesti henkilöitä, joille on myönnetty oleskelulupa kansainvälisen suojelun perusteella ja kotouttamispalvelut järjestää myös heidän palvelunsa ensimmäisen kolmen – neljän vuoden ajan.

Kotouttamispalvelujen tehtävät:

- Kansainvälistä suojelua saavien vastaanotto
  - Lakisääteinen alkuvaiheen ohjaus ja neuvonta kaikille maahanmuuttajille
- Kotouttava koulutus
  - Vapaaehtoistyö kotoutumisen tukena
  - Koordinointi ja kehittäminen

Yhteistyökumppanit: Kela, TE-toimisto, Keusote, poliisi, oppilaitokset, 3. sektori, seurakunnat, muut toimijat

Kotouttamispalvelut Hyvinkäällä

Kotouttamispalvelujen koordinaattorina ja lähiesimiehenä toimii maahanmuuttajatyön koordinaattori. Kansainvälistä suojelua saavien kotouttamisesta vastaavat kaksi kotoutumisohjaaja, jotka ohjaavat ja tukevat pakolaisina tulleita arjessa ja perehdyttävät heitä Suomeen ja suomalaiseen yhteiskuntaan. Ohjaus- ja neuvontapiste Mosaiikki vastaa lakisääteisestä alkuvaiheen ohjauksesta ja neuvonnasta, jota annetaan kaikille maahanmuuttajille heidän tuloperusteestaan riippumatta. Lisäksi kotouttamispalvelut Mosaiikki järjestää monikulttuurista toimintaa kuntalaisille sekä tiedottaa ja viestii kotouttamiseen ja monikulttuurisuuteen liittyvistä asioista kaupungissa.

Hyvinkää osallistuu aktiivisesti yhteistyöhön sekä Kuuma-kuntien että Keusote-kuntien kanssa kotouttamiseen liittyvissä asioissa. Keusote-alueen kunnilla on kuntakoordinaattoreista ja Keusoten asiantuntijoista koottu työryhmä, joka suunnittelee kuntien ja kuntayhtymän rajapintatyöskentelyä. Maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen kuuluu osaksi kaikkia palveluja. Hallinnollisesti kotouttamistyön koordinoituvastuu sijoittuu Hyvinkään kaupungissa sivistystoimeen. Kotouttamispalveluiden työtä ohjaa kotouttamistyön ohjausryhmä, joka osaltaan seuraa kotouttamisohjelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumista.

Kansainvälistä suojelua saavien vastaanotto

Kunnille pakolaisten vastaanottaminen on vapaaehtoista ja sopimukseen perustuvaa. Ely-keskus korvaa valtioneuvoston päätöksen mukaisesti pakolaisten vastaanotosta aiheutuneet kustannukset kunnalle osittain täysimääräisesti kustannusperusteella ja osittain laskennallisesti.

Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kunnalle aiheutuvia kustannuksia ei voida täydellä varmuudella ennustaa, sillä henkilöiden ja perheiden elämäntilanteet ja palveluntarpeet voivat vaihdella suuresti.

Hyvinkään kaupunginvaltuuston päätöksellä 11.11.2013 § 110 kaupunki on tehnyt sopimuksen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 2§:n 2 ja 3 momenteissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta, kotoutumisen edistämisestä ja palveluiden järjestämisestä sekä saatavista korvauksista. Sopimuksen mukaan Hyvinkää antaa joka toinen vuosi 20 kuntapaikkaa ELY-keskuksen osoittamille kiintiöpakolaisille, myönteisen oleskelulupa päätöksen saaneille, pakolaisten vastaanoton piiriin kuuluville turvapaikanhakijoille. Vuosina 2017–2019 kuntaan on saapunut kiintiöpakolaisia 20 henkilöä vuonna 2018 sekä omaehtoisesti ja itsenäisesti kuntaan muuttaneita oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita sekä perheen yhdistämisprosessin kautta tulleita henkilöitä. Laskennallisia korvauksia haettiin vuoden 2019 lopussa 154 henkilön osalta ja vuoden 2018 lopussa 210 henkilön osalta. Kansainvälistä suojelua saavien itsenäinen muutto kuntaan on ollut vilkasta vuosina 2017 – 2019, mutta näyttää vähenemisen merkkejä.

Laskennallisia korvauksia maksetaan sopimukseen kuuluvista henkilöiden kuntaan osoittamisesta, ohjauksesta, neuvonnasta ja muusta kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä kolmen - neljän vuoden ajan.

Kotouttamistyön ohjausryhmä

4 krt.
vuodessa

Kotouttamistyöryhmä

- Kaupungin kotouttamispalvelut
- Keu-soten kotouttamistyö ml. sosiaali- ja terveystyö
- Uudenmaan TE-toimisto
- Kela
- Hyvinkään seurakunta
- Poliisi
- Hyvinkään vuokra-asunnot
- Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut
- Perusopetus
- Varhaiskasvatus
- Hyria säätiö

6 krt.
vuodessa

Tehtävä: Kaupungin ja muiden viranomaisten kotouttamistyön suunnittelu ja tiedon jakaminen.

Maahanmuuttaja-koulutusten yhteistyöryhmä

- Hyvinkään kaupungin kotouttamispalvelut
- Riihimäen seudun kotouttamistyö
- Hyvinkään Opisto
- Hyvinkään yhteiskoulun lukio
- Riihimäen aikuislukio
- Hyria koulutus Oy
- Uudenmaan TE-toimisto
- Hämeen TE-toimisto

3-4 krt.
vuodessa

Tehtävä: Aikuisille maahanmuuttajille kotoutumisaikana järjestettävien koulutusten suunnittelu ja tiedon jakaminen. Seudullinen ryhmä yhdessä Riihimäen seudun kanssa.

Vapaaehtoistyön verkostoryhmä

Avoin keskustelu- ja tiedotusverkosto kaikille kotouttamisen parissa toimiville yhdistyksille ja järjestöille.

Tehtävä: Kotouttavan vapaaehtoistoiminnan suunnittelu sekä tiedon jakaminen. Hyvien väestösuhteiden edistäminen.

3-4 krt.
vuodessa

Keusoten
kuntien koto-
koordinaatiotiimi

Kaikkien ryhmien kokoonkutsujana on kaupungin kotouttamispalvelut

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Kotouttamistyön hallinnointi ja koordinointi</p>	<p>Kotouttamisohjelmaan kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet toteutuvat ohjelmakaudella.</p> <p>Kotouttamispalvelut Mosaiikki vastaa keskitetysti kotoutumisen alkuvaiheen palveluista.</p> <p>Kotouttamistyön vaikutuksia seurataan (vaikuttavuus, kustannukset, korvaukset).</p>	<p>Kotouttamistyön ohjausryhmä seuraa kotouttamisohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista aktiivisesti ohjelmakauden aikana.</p> <p>Kotouttamispalvelujen resursointi pidetään ajan tasalla ohjelmakauden aikana.</p> <p>Valtion maksamat laskennalliset korvaukset kohdennetaan täysimääräisesti kotouttamistyöhön ja kunta hakee kaikki sille tarkoitetut erityiskustannuskorvaukset.</p>

Kotouttamistyön linjaukset Hyvinkäällä 2020 - 2023

1. Kehitetään olemassa olevia kotouttamistyön rakenteita ja säilytetään olemassa olevat hyvät käytännöt.
2. Edistetään hyvien etnisten suhteiden ja kulttuurien välistä vuoropuhelua kaupungissa.
  - Kannustetaan maahanmuuttajia osallistumaan yhteisiin Hyvinkäällä järjestettäviin tapahtumiin.
  - Kohdennetaan tiedotusta olemassa olevista toiminnoista maahanmuuttajille.
3. Tuetaan maahanmuuttajalasten ja nuorten kotoutumista monialaisena yhteistyönä.
  - Mahdollistetaan harrastaminen myös maahanmuuttajaperheille.
4. Lisätään aikuisten maahanmuuttajien työllistymismahdollisuuksien alueella.
  - Lisätään yhteistyötä kaupungin työllisyyspalvelujen kanssa ja selvitetään hankerahoitusmahdollisuuksia maahanmuuttajien työllisyydenhoitoon.
  - Säilytetään olemassa olevat rakenteet aikuisten maahanmuuttajien koulutuskentässä ja näin varmistetaan kaikkien ryhmien tehokas kotoutuminen ja suomen kielen oppiminen.

4. Tavoite 1: Kotoutumisen hyvä arki ja hyvinvointia tukevat palvelut

Hyvinkään kaupungin aikaisemmin tuottamat sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät viiden lähikunnan (Tuusula, Nurmijärvi, Pornainen, Mäntsälä ja Järvenpää) tapaan 1.1.2019 alkaen Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveysalan kuntayhtymään, Keusoteen. Siirtymää oli pohjustettu jo pitkään, sillä Keski-Uudellamaalla haluttiin olla eturintamassa valtakunnallisessa sote-muutoksessa ja täällä nähtiin, että alueellisella ja toiminnallisella integraatiolla sekä yhteistyön tiivistämisellä on mahdollista yhdenmukaistaa ja parantaa palveluita sekä saavuttaa huomattavia säästöjä ja synergiaetua palveluntuottajien ja -käyttäjien kannalta. (Ehkäisevän työn suunnitelma 2019)

Kotoutuva perhe tarvitsee viranomaistukea, vertaistukea ja mielekästä tekemistä uudenlaiseen arkeensa. Tavoitteena on, että maahanmuuttajaperheet saavat riittävät valmiudet selvitäkseen arkielämän vaatimuksista niin yksilötasolla kuin omana yksikkönään. Kunnan kotouttamispalveluissa tehdään kotona oleville vanhemmille alkukartoitukset ja kotoutumissuunnitelmat. Tavoitteena on, että vanhemmat aktivoituvat oppimaan suomea ja integroitumaan vertaisryhmiin silloinkin, kun ovat vielä pienen lapsen kanssa kotona.

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Perheiden palvelut ja viranomaisyhteistyö niiden kesken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi tarvittaessa. • Perhetyö • Kotouttamispalvelut • Terveys- ja neuvolapalvelut • Lastensuojelu • Yhteistyö Kelan kanssa 	<p>Lapsiperheet saavat erityisesti kotoutumisen alkuvaiheessa tarvitsemaansa tukea ja ohjausta.</p> <p>Tuetaan vanhemmuutta ja lapsen kehitystä uudessa kulttuurissa sekä tuetaan oman kulttuurin säilyttämistä.</p> <p>Taataan erityisen vahva tuki perheille kotoutumisen alkuvaiheessa.</p>	<p>Vahva asiakasohjaus palvelujen välillä kotoutumisen alkuvaiheessa.</p> <p>Tehdään yhteistyötä matalalla kynnyksellä.</p> <p>Kotoutumisajalla kansainvälistä suojelua saavien lasten ja perheiden monialainen verkostoyhteistyö tehdään yhdessä kotouttamispalvelut Mosaiikin kanssa.</p>
<p>Perheiden kotoutumisen tukeminen</p>	<p>Kaikilla maahanmuuttajilla on tasapuoliset mahdollisuudet osallistua suomen kielen opetukseen ja saavuttaa toimiva suomen kielen taito.</p>	<p>Vakiinnutetaan Hyvinkään Opiston ja varhaiskasvatuspalvelujen yhteistyönä järjestettävä kotivanhempien suomen kielen ryhmän toiminta.</p>

Lasten kotoutumisen tukeminen

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat hyvinkääläisille perheille avoimia varhaiskasvatuspalveluita (avoin päiväkoti, kerhot, parkkihoito), varhaiskasvatusta päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä esiopetusta. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018 velvoittaa ottamaan kielet, kulttuurit ja katsomukset osaksi varhaiskasvatuksen kokonaisuutta. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on edistää lasten kulttuurista osaamista sekä vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoja. Varhaiskasvatus tukee kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan monella tapaa. Perheet saavat tukea monikielisyteen ja –kulttuurisuuteen kasvamisessa sekä arkeen sopeutumisessa. Vahvistamalla lapsen ja hänen perheensä osallisuutta varhaiskasvatuksessa, kannustamme heitä toimimaan ja vaikuttamaan myös oman elämänsä muilla osa-alueilla.

Suomen kielen oppimisen ja kotoutumisen edistämiseksi Hyvinkäällä suositellaan yli 3-vuotiaille monikielisille lapsille noin 7h/pv läsnäoloa varhaiskasvatuksessa. Monikielisten lasten määrä ryhmissä pyritään pitämään kohtuullisena (noin 1/3), jotta suomen kielen oppiminen myös vertaisryhmässä on mahdollista. Esiopetusikäisillä lapsilla on mahdollisuus osallistua oman äidinkielen opetukseen, mikäli perusopetuksessa on tarjolla kyseisen kielen opetusta. Tarvittaessa voidaan myöntää S2 -tukikerroin 3-6 kuukauden ajaksi suomen kielen oppimisen ja/tai varhaiskasvatuksen aloituksen tueksi. Hyvinkään varhaiskasvatuspalveluissa työskentelee suomi toisena kielenä opettaja (S2 -opettaja), joka konsultoi henkilöstöä suomen kielen opetukseen liittyvissä asioissa.

Maahanmuuttajaopetuksen koordinaattori ohjaa Hyvinkäälle muuttavien maahanmuuttaja-oppilaiden koulun aloitusta. Jos oppilas on vasta muuttanut Suomeen eikä osaa vielä suomen kieltä, ohjataan hänet aluksi perusopetukseen valmistavaan opetukseen. Valmistavalla luokalla pääpaino opiskelussa on suomen kielen oppimisessa. Kukin oppilas etenee oman opintosuunnitelmansa mukaan ja integroituu mahdollisuuksien mukaan myös perus-opetuksen oppitunneille. Valmistava opetus kestää yleensä noin vuoden, jonka jälkeen oppilas siirtyy hänelle parhaiten sopivaan perusopetuksen ryhmään. Maahanmuuttajaoppilaille suositellaan ensisijaisesti opiskelua keskittämiskouluissa, joita ovat Puolimatkan yhtenäiskoulu, Aseman alakoulu, Martin alakoulu, Paavolan alakoulu sekä Härkävehmaan ja Pohjoispuiston yläkoulut.

Näissä kouluissa oppilas saa erillistä STK-opetusta (suomi toisena kielenä ja kirjallisuus), ja hänellä on mahdollisuus myös oman äidinkielen opiskeluun, mikäli ryhmään ilmoittautuu vähintään kuusi saman kielen opiskelijaa ja opetus pystytään järjestämään. Oman äidinkielen opiskelussa painottuu myös oman kulttuurin tuntemus. Koulu tukee oppilaan ja samalla myös hänen perheensä kotoutumista ja tutustumista suomalaiseen yhteiskuntaan. On tärkeää, että sekä oppilas että hänen vanhempansa ovat tie-toisia suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja sen tarjoamista erilaisista vaihtoehdoista ja jatko-opiskelumahdollisuuksista peruskoulun jälkeen.

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Toimenpiteet
Varhaiskasvatus	<p>Lasten ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen.</p> <p>Suomen kielen opetuksen kehittäminen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tulkit, kommunikointia tukevat keinot (kuvat, piirtäminen jne.) • tietoa varhaiskasvatuksesta huoltajille • rohkaistaan ja tuetaan huoltajia osallistumaan varhaiskasvatuksen arkeen ja tapahtumiin • kielitietoinen oppimisympäristö • lasten suomen kielen taitojen säännöllinen havainnointi ja kartoitus • tavoitteellinen ja systemaattinen opetus (yhteinen runko) • luodaan yhteinen materiaalipankki

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Perusopetus</p> <p>Erityisesti peruskoulun myöhäisessä vaiheessa maahan tulleiden oppilaiden opiskelu</p> <p>Opiskelun nivelvaiheet</p>	<p>Oppilaan opiskelu etenee ohjatusti ja tuetusti koko peruskoulun ajan</p> <p>Oppilas siirtyy jatkamaan opiskelua joko toisella asteella tai aikuisten perusopetuksessa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Valmistava opetus • Opettajien yhteistyö ja tuki oppilaalle etenkin opiskelun nivelvaiheissa • STK-opetus • Oman äidinkielen opetus • Infotilaisuudet oppilaille ja huoltajille Suomen koulutusjärjestelmästä ja opiskelumahdollisuuksista

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut

Hyvinkään kaupungin kulttuuri-, vapaa-aika-, ja hyvinvointipalvelut koostuvat nuoriso-, liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalveluista sekä kirjastosta. Ominaista palveluille ovat inklusioperiaatteen mukainen toiminta, ennaltaehkäisy, vapaaehtoisuus, tasa-arvo ja pääosin myös maksuttomuus. Maahanmuuttajataustaiset ihmiset käyttävät runsaasti kulttuuri- ja vapaa-aikakeskuksen tarjoamia palveluita.

Hyvinkään kaupungin Nuorisopalvelut toteuttaa yhdessä nuorten kanssa erilaisia vapaa-aikapalveluita, edistää nuorten osallisuutta itseään koskevassa päätöksenteossa sekä tarjoaa nuorille tukea ja neuvontaa. Nuorisotyötä tehdään nuorisotaloilla ja -tiloissa, kouluilla, eri verkko- ja sosiaalisen median palveluissa sekä tapahtumissa, eli siellä missä nuoret ovat. Nuorisopalvelut tarjoaa nuorille turvallisia paikkoja viettää vapaa-aikaa ja toimia yhdessä muiden nuorten ja nuorisotyöntekijöiden kanssa.

Nuorisopalvelut osallistuvat maahanmuuttajataustaisten nuorten kotoutumiseen nuorisotyöllisin keinoin. Maahanmuuttajataustaisille nuorille ei tarjota erillistä toimintaa, vaan nuoria kannustetaan osallistumaan kaikille avoimiin nuorisotilailtoihin ja erilaisiin kerhoihin. Mielekkään vapaa-ajantoiminnan kautta nuorille tarjotaan luontevia kohtaamistilanteita muiden samanikäisten nuorten kanssa

Haasteena on nuorten sekä heidän vanhempien tiedottaminen tarjolla olevista palveluista ja niiden sisällöistä. Tyttöillä on myös suurempi kynnyksensä päästä mukaan Nuorisopalveluiden toimintoihin, minkä vuoksi pelkästään tytöille suunnattua toimintaa oli tärkeää mainostaa maahanmuuttajataustaisille perheille.

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Toimenpiteet
Maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuusosaaminen nuorisotyössä	Henkilöstö osaa kohdata maahanmuuttajat monikulttuuriset lähtökohdat huomioiden mikä lisää palvelujen saavutettavuutta	Koulutetaan henkilöstöä ja pyritään vahvistamaan syrjinnänvastaisia asenteita myös muiden palvelun käyttäjien keskuudessa
	Maahanmuuttajanuorten kotoutumista tuetaan nuorisotyön keinoin.	Monikulttuuristen nuorten henkilökohtaista ohjaamista esim. harrastusten pariin Asennekasvatusta ja rasisminvastaista työtä.
Kirjastopalvelut kotoutumisen tukena	Varmistetaan, että vieraskielisen aineiston tarjonta on riittävää.	Hankitaan vuosittain, resurssien mukaan, monikielistä aineistoa omiin kokoelmiin sekä siirtokokoelmista sekä tilataan aineistoa siirtokokoelmina Monikielisestä kirjastosta. Lisäksi kirjasto järjestää tutustumiskierroksia kirjastoon maahanmuuttajaryhmille.
Liikuntapalvelut kotoutumisen tukena	Vakiinnuttaa maahanmuuttajatoiminnan asema liikuntapalveluissa, saada heitä mukaan seuratoimintaan ja tiivistää yhteistyötä muiden, maahanmuuttajien kanssa toimivien tahojen kanssa.	Oppilaitosyhteistyö, kaikille avoimet ryhmät, ”harrasteagentti” -toiminta, kuntosaliharjoittelu ja vesiliikunta naisille, perheliikunta, lasten monipuolinen liikunnan ryhmä 5-8 –vuotiaille.

HYVINKÄÄ

5. Keusoten palvelut kotoutumisen tukena

Sosiaali- ja terveystalvelut tukevat onnistunutta kotoutumisprosessia ja siksi on tärkeää, että palveluja toteutetaan aktiivisessa yhteistyössä kunnan kotouttamistyön kanssa. Kuntayhtymä ja kunnat sopivat kotouttamistyön kohdennettavista resursseista, vastuista, työnjaosta ja yhteistyöstä.

Maahanmuuttajille järjestetään lakisääteiset sosiaali- ja terveystalvelut kuten muillekin kuntalaisille. Yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi maahanmuuttajat tarvitsevat heille kohdennettuja ennaltaehkäiseviä palveluja. Tavoitteena on tukea maahanmuuttajien omatoimista selviytymistä ja elämönhallintaa aktivoimalla maahanmuuttajien omia voimavaroja ja lisäämällä tietoisuutta suomalaisessa kulttuurissa elämisestä. Talveluissa huomioidaan eri-ikäisten maahanmuuttajien tarpeita ja erityisesti tulkkauksen tarve. Kotoutumista tuetaan suunnitelmallisen sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen avulla. Keskeistä on yksilöllinen palvelutarpeen arvioiminen ja tarvittavien sosiaali- ja terveystalvelujen oikea-aikaisuus.

Kuntapaikoille vastaanotetuille maahanmuuttajille ja tarpeen mukaan riskialueilta tuleville maahanmuuttajille tehdään terveystarkastukset Sosiaali- ja terveystministeriön ohjeistuksen mukaan, muille maahanmuuttajille tarpeen mukaan. Terveystarkastuksessa kartoitetaan terveyden ja hyvinvoinnin tila haastattelemalla asiakas tulkin avulla. Tarkastuksen jälkeen maahanmuuttaja ohjataan iän ja tarpeen mukaisesti julkisen terveydenhuollon piiriin. Terveystarkastuksessa huomioidaan ja kirjataan jo olemassa olevat vammat ja sairaudet. Näiden osalta hoito aloitetaan tai sitä jatketaan perus- ja/tai erikoissairaanhoidossa. Maahanmuuttajille kohdennettu laaja-alainen terveystneuvonta on tärkeä osa kotoutumistyötä.

Täysi-ikäisellä turvapaikanhakijalla on oikeus kiireelliseen hoitoon ja terveydenhuollon ammattihenkilön välttämättömiksi arvioimiin muihin terveystalveluihin, kuten äitiystneuvolatalveluihin ja välttämättömien kroonisten sairauksien hoitoon. Alaikäisellä turvapaikanhakijalla on oikeus saada samat terveystalvelut kuin muillakin alaikäisillä kuntalaisilla.

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Toimenpiteet
Kotoutumista tukeva sosiaali- ja terveystyö	Maahanmuuttaja saa kotoutumistaan tukevat sosiaalipalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelmallisen sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen toteutuminen ja seuranta sekä yhteistyö kuntayhtymän ja kunnan kesken
	Terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Terveysneuvontapalvelujen kehittäminen yhteistyössä kunnan palvelujen ja keusoten kesken • Maahanmuuttajien terveystarkastusten ja terveystarkastusten toteuttaminen yhdenmukaisesti Keusoten kunnissa • Traumatisoituneiden maahanmuuttajien hoitopolkujen kehittäminen

6. Tavoite 2: Kotoutumisen polut Hyvinkäällä

Aikuisten maahanmuuttajien kotoutumisen polut

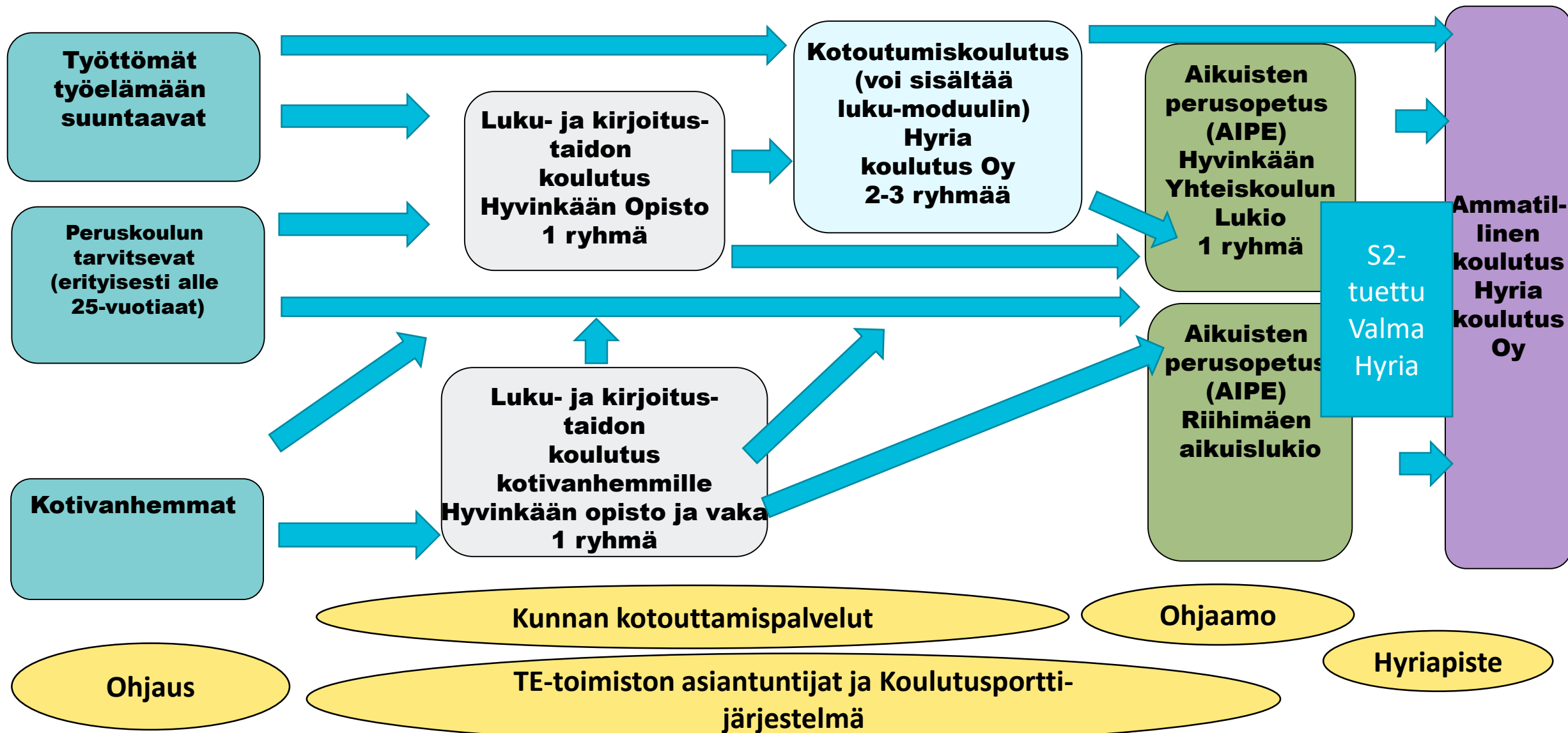
Hyvinkäällä oppivelvollisuusiän ylittäneiden maahanmuuttajien kotoutumiskoulutusta hankkii Uudenmaan Ely-keskus, joka kilpailuttaa ne julkisina hankintoina ja ostaa kotoutumiskoulutukset työvoimakoulutuksena. Luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen järjestäminen siirtyi vuoden 2018 alusta kuntien järjestämisvastuulle. Hyvinkää kaupunki pystyi vastaamaan tähän tarpeeseen nopeasti ja Hyvinkään opistossa aloitettiin ensimmäiset koulutukset keväällä 2018. Ohjelmaa päivitettäessä Hyvinkään Opistossa toimii yksi aikuisten luku- ja kirjoitustaidon kurssi, jolla pystytään vastaamaan tämän koulutuksen tarpeeseen Hyvinkäällä. Samalla valtion rahoituksella järjestetään myös kotivanhempien suomen kielen koulutus. Lisäksi Hyvinkään Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön oppilaitoksena aikuisille maahanmuuttajille kotoutumista edistävää suomen kielen ja harrastustoiminnan koulutusta.

Hyria koulutus Oy järjestää alueella ammatillista koulutusta nuorille ja aikuisille, kotoutumiskoulutusta maahanmuuttajille, ammatilliseen koulutukseen valmentavaa VALMA-koulutusta sekä erilaista lisä- ja täydennyskoulutusta. Ohjelmaa päivitettäessä Hyria on myös Ely-keskuksen hankkiman kotoutumiskoulutuksen järjestäjäoppilaitos.

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Aikuisten maahanmuuttajien koulutuspolut Hyvinkäällä</p>	<p>Edistetään maahanmuuttajien ammatilliseen koulutukseen pääsyä.</p> <p>Kehitetään nuorten maahanmuuttajien peruskoulun jälkeisen nivelvaiheen palveluja.</p> <p>Kehitetään työkaluja maahanmuuttajien aiemman osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen.</p> <p>Taataan sujuvat aikuisten maahanmuuttajien koulutuspolut Hyvinkäällä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hyria järjestää ammatilliseen koulutukseen valmentavaa VALMA-koulutusta. Hyvinkäällä järjestetään erityisesti maahanmuuttajille suunnattua S2-tuettua VALMA-koulutusta. • Hyria tarjoaa erilaisia ja eri tavoin järjestettyjä opiskeluvaihtoehtoja tukevia opintoja, joilla edistetään maahanmuuttajien pääsyä ammatilliseen koulutukseen ja tuetaan heidän opiskelua siellä. • Pääsääntöisesti peruskoulun päättävän maahanmuuttajanuoren hakukanava toiselle asteella on yhteishaku; mikäli opiskelija on saanut S2-opetusta perusopetuksessa, sitä jatketaan tarvittaessa myös ammatillisissa opinnoissa. • Ammatillisessa koulutuksessa opinnot henkilökohtaistetaan. Henkilökohtaistamisen yhteydessä tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankittua osaamista. • Vakiinnutetaan olemassa olevat koulutukset; aikuisten perusopetus, luku- ja kirjoitustaidon koulutus sekä kotivanhempien suomen kielen opetus. • Kotoutumisajalla oleville, jotka ovat jääneet tasolle A 2.1 lisätään suomen kielen intensiivikoulutusta (toiminnallinen suomen kielen kurssi), johon sisältyy toimintaa työpajalla. • Vaikutetaan siihen, että kotoutumiskoulutusta järjestetään jatkossa edelleen myös Hyvinkäällä. • Pidetään tarjonnassa S2-tuettu VALMA-koulutus.

Aikuisten maahanmuuttajien koulutuspolut

Maahanmuuttajien työllistymistä tukevat toimenpiteet

Hyvinkään työttömyysaste oli 7,6 % vuoden 2019 lopussa. Työttömiä marraskuussa 2019 oli yhteensä 1735, joista ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus oli 157 eli 18%. Pitkäaikaistyöttömiä oli samaan aikaan 525 henkilöä, joista 35 ulkomaalaista eli 6,7%. Maahanmuuttajien työllisyysaste on Suomessa heikompi kaikissa ikäryhmissä kantaväestöön verrattuna. Maahanmuuttajista jää suurempi osa ilman perusasteen jälkeistä koulutusta kuin koko väestössä keskimäärin, mikä entisestään vaikeuttaa heidän pääsyään työmarkkinoille.

Kotoutumisen edistämisen kannalta keskeistä on maahanmuuttajien työllistymisen tukeminen ja koulutuksiin ohjaaminen. Maahanmuuttajien työllistymisen tukeminen ja koulutuksiin ohjaaminen erilaisin käytännön toimenpitein on TE-hallinnon ohella kuntien tehtävä.

Suomen kielen oppiminen on avain suomalaiseen työelämään. Vuoden kestävän kotoutumiskoulutuksen ohella tärkeää on kotoutumiskoulutuksen jälkeisiin opintoihin ohjautuminen. Kuntien on tarkoituksenmukaista tehdä tiivistä yhteistyötä maahanmuuttajien opiskelemaan ohjauksen kanssa, jotta mahdollisimman moni aikuinen maahanmuuttaja ohjautuu hänen tarpeisiinsa sopivaan koulutukseen.

Työllisyydenhoito kotoutumisen tukena

Hyvinkäällä aktivoidaan suuri määrä työnhakijoita, myös maahanmuuttajataustaisille löytyy paljon erilaisia mahdollisuuksia ja palveluita. Keusoten sosiaalisen kuntoutuksen tiimi tekee aktivointisuunnitelmia yhdessä asiakkaan ja TE-toimiston kanssa. Keusote koordinoi alueen kuntouttavaa työtoimintaa.

Hyvinkään kaupunki järjestää erilaisia työllistämispalveluja kuntalaisille, jotka tarvitsevat työllistymiseensä tukea. Palveluihin kuuluu työhönvalmennusta, palkkatukityötä ja työkokeiluja. Työllisyyspalvelut palvelevat myös työnantajia antamalla tukea rekrytointiin ja osaavan työvoiman löytämiseen. Työllisyyspalvelut tekee myös yhteistyötä yrittäjien kanssa ja etsii aktiivisesti piilotyöpaikkoja.

Työllisyyspalvelut tarjoaa työnhakijoiden työnhaun eri vaiheisiin sopivia, yksilöllisiä työllistämispolkuja, joiden avulla on mahdollista saada

- työkokemusta
- lisätä ammatillista osaamista
- ja löytää työpaikka avoimilta työmarkkinoilta.

Työllisyyspalvelut antaa työnantajille maksutonta apua ja neuvontaa rekrytointeihin liittyvissä asioissa. Työllisyyspalvelut auttaa työnantajia löytämään sopivia ehdokkaita avoimiin työpaikkoihin työharjoittelijoiksi sekä apua työllistämisen taloudellisten tukien haussa.

Hyvinkäällä toimii myös Keski-Uudenmaan TYPin Hyvinkään toimipiste. TYP on lakisääteinen työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu, jossa TE-toimisto, kunta ja Kela yhdessä arvioivat työttömien palvelutarpeet, suunnittelevat työttömien työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työttömien työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta. TYP tarjoaa työttömälle kunkin palvelutarpeen mukaisesti julkisia työvoimapalveluja, kunnan sosiaali- ja terveystyöpalveluja sekä Kelan kuntoutuspalveluja ja vastaa palvelujen yhteensovittamisesta.

TYPin kohderyhmänä ovat lain (1369/2014) mukaan yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneet asiakkaat.

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Maahanmuuttajien työllisyshoito</p>	<p>Maahanmuuttajien käsitys suomalaisesta työelämästä rakentuu jo oleskelun alkuvaiheessa ja heille tarjotaan mahdollisuuksia tutustua työelämään.</p>	<p>Ohjataan maahanmuuttajia aktiivisesti työllistävälle aloille ja tehdään yhteistyötä alueen työnantajien kanssa.</p> <p>Tarjotaan palkkatuki- ja työkokeilupajia kaupungin yksiköissä.</p> <p>Kaupungin palkkatukimäärärahoista palkataan hallintokuntaan määrärahojen puitteissa vähintään 5 maahanmuuttajaa vuosittain.</p> <p>Tehostetaan yrittäjyysneuvontapalveluista tiedottamista ja viestintää.</p>

7. Tavoite 3: Yhteisöt kotoutumisen tukena Hyvinkäällä

Hyvien etnisten suhteiden luominen ja kulttuurien välinen vuoropuhelu vahvistaa monikulttuurisen ilmapiirin syntymistä ja hyväksyvän asenneilmapiirin vaalimista. Hyväksyvä ilmapiiri lisää kuntalaisten hyvinvointia ja turvallisuuden tunnetta. Rasismin vastainen työ eri muodoissaan on tärkeää.

Monikulttuurisen ilmapiirin rakentaminen on yhteinen tehtävä. Eri toimijoiden yksin tai yhdessä muiden kanssa järjestämä toiminta edistää uusiin kulttuureihin ja ihmisiin tutustumista. Ohjelmakaudella tavoitteena on kolmannen sektorin toimijoiden aktivoiminen monikulttuuriseen toimintaan Hyvinkäällä. Kunta pyrkii saamaan yhteistyöhön toimijoita, jotka eivät ole aikaisemmin kaupungissa toimineet ja kokoaa aktiivisesti verkostoa, joka liittyy kaikki kolmannen sektorin toimijat yhteen.

Asuminen

Hallittu maahanmuutto edellyttää joustavaa yhteistyötä kunnan vuokra-asuntoyhtiön ja humanitäärisestä maahanmuutosta vastaavan maahanmuuttajapalvelujen kesken. Hyvinkään vuokra-asuntoyhtiön tavoitteena on segregaaation välttäminen eli pyritään siihen, etteivät kaikki kaupungissa asuvat maahanmuuttajat sijoitu samoille asuntoalueille. Kotouttamisohjelman päivitystyötä tehtäessä Hyvällä oli noin 2 000 kpl omaa asuntoa, joista tyhjillään tilanteesta ja ajankohdasta riippuen on 45–50 kpl. Osa näistä asunnoista pystytään osoittamaan kansainvälistä suojelua tarvitseville kuntapaikan Hyvinkäältä saaneille. Hyvinkää osallistuu aktiivisesti yhteistyöhön Kuuma-alueen asuntoryhmässä, etsien yhteisesti ratkaisuja Keski-Uudenmaan humanitäärisen maahanmuuton asuntotilanteeseen.

Hyvinkäällä järjestettiin vuosina 2018 ja 2019 yhteistyössä Sininauhaliiton asumistaitohankkeen kanssa asumisen taidon kursseja tänne saapuneille kiintiöpakolaisille ja muille kansainvälistä suojelua saaville. Kursseista saatiin hyviä kokemuksia ja ne osoittivat, kuinka tarpeellista asumisen opastaminen alkuvaiheessa on. Sininauhasäätiön rahoitus vakiintui ja kursseja voidaan järjestää jatkossakin. Myös tiivis yhteistyö Punaisen ristin asumisen apu-toiminnan kanssa jatkuu.

Kehittämisen kohde	Tavoite	Toimenpide
Maahan muuttaneiden asumisentaidot	<p>Taataan hyvät asumisen taidot kaikille Hyvinkäälle muuttaville maahanmuuttajille.</p> <p>Ehkäistään maahanmuuttajien ja kantasuomalaisten konflikteja asumiseen liittyvissä asioissa.</p>	<p>Kehitetään maahanmuuttajien asumisen taitoja yhteistyössä kaupungin ja Punaisen ristin asumisen apu-toiminnan kesken koordinoimalla kotikäynti-toimintaa sekä asumisen taidon kursseja.</p>

Kolmas sektori ja Hyvinkään ev.lut. seurakunta

Maahanmuuttajat ovat tervetulleita kaikkeen seurakunnan toimintaan ja elämään, ja heille järjestetään retkiä, leirejä ja tapahtumia sekä matalan kynnyksen kerhotoimintaa kielen oppimisen tueksi. Monikulttuurisuustyön diakoniatyöntekijä auttaa ja tukee yksittäisiä ihmisiä ja perheitä heidän elämäntilanteissaan antamalla ohjausta, neuvontaa, aineellista apua ja sielunhoitoa.

Seurakunta kutsuu maahanmuuttajia toimijoiksi erilaisiin vapaaehtoistehtäviin ja pyrkii tarjoamaan myös työharjoittelupaikkoja eri työaloille. Kaiken toiminnan tavoitteena on lisätä kotoutumisen kahdensuuntaisuutta, yhdessä eläen opimme molemmin puolin toinen toisiltamme.

Punaisen Ristin Hyvinkään osasto osallistuu aktiivisesti kotoutumista ja hyviä väestösuhteita tukevaan toimintaan Hyvinkäällä. Tavoitteena on luoda mahdollisuuksia erilaisten ihmisten ja kulttuurien tasavertaiseen kohtaamiseen sekä tukea maahan muuttaneita heidän kotoutumisessaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Haluamme edistää ihmisten välistä ymmärrystä, ystävyyttä ja yhteistyötä. Toiminnan tarkoituksena on monin tavoin tukea sitä, että maahan muuttaneet pystyvät jatkamaan hyvää elämää Suomessa tasa-arvoisina kansalaisina ja löytämään oman paikkansa opiskelussa, työssä ja vapaa-ajassa muiden Suomessa asuvien joukossa.

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Kulttuurisen moninaisuuden juurruttaminen/ lisääminen kaupungin ja muiden organisaatioiden toiminnassa</p>	<p>Nollatoleranssi vihapuheelle ja syrjinnälle.</p> <p>Kunnioitetaan erilaisia näkemyksiä ja asioista keskustellaan rakentavasti.</p>	<p>Kaupunki tarjoaa matalalla kynnyksellä kuntalaisille tietoa kotoutumisesta.</p> <p>Kotouttamiseen liittyvistä asioista tiedotetaan avoimesti.</p> <p>Lisätään positiivisista asioista tiedottamista.</p>
	<p>Luodaan kohtaamisen paikkoja kantaväestön ja maahanmuuttajien kesken ja edistetään kahden suuntaista kotoutumista.</p>	<p>Kaupunki järjestää yhdessä kuntalaisten ja 3. sektorin kanssa monikulttuurisia kohtaamisia edistävää toimintaa.</p>
	<p>Aktivoidaan kolmannen sektorin toimijoita monikulttuuriseen työhön Hyvinkäällä.</p> <p>Kaupunki edistää etnisten suhteiden hyvää hoitoa.</p> <p>Tuetaan maahanmuuttajien kotoutumista suomalaiseen kulttuuriin ja tuetaan myös muiden kulttuurien rinnakkaiseloja kaupungissa.</p>	<p>Vakiinnutetaan kaupungin rooli vapaaehtoistyön koordinoimisessa ja kehitetään yhteistyön malleja.</p> <p>Kannustetaan maahanmuuttajia vaikuttamaan omiin asioihinsa ja ottamaan vastuuta asioiden eteenpäin viemiseksi jakamalla tietoa yhdistystoiminnasta ja osallistumisesta järjestötoimintaan.</p>

Toimija	Kumppanuuslupaus
Punaisen ristin Hyvinkään paikallisosasto	<p>Osasto kannustaa mukaan toimintaansa sekä kantasuomalaisia että maahan muuttaneita ja järjestää kohtaamispaikkoja monikulttuuriselle toiminnalle. Osasto koordinoi ja tukee yhteistyössä kaupungin kanssa kiintiöpakolaisten vastaanottoon liittyviä alkuvaiheen toimia kuten asumisapua. Osaston vapaaehtoiset auttavat maahan muuttaneita tutustumaan paikkakuntaan ja sen palveluihin, tutustumaan asumiseen uudessa kotimaassa ja harrastusmahdollisuuksiin sekä tukevat suomen kielen oppimista. Lisäksi järjestetään toimintaa, jolla pyritään ehkäisemään rasismia ja syrjintää.</p>
Hyvinkään ev.lut. seurakunta	<p>Hyvinkään seurakunta haluaa olla avoin kutsumaan ja toivottamaan tervetulleiksi kaikkia uskonnosta tai kulttuuritaustasta riippumatta. Ihmisiä kohdataan kaikissa elämänvaiheissa, niin iloissa kuin suruissa.</p>
Onnensilta Järjestötalo	<p>Onnensilta on kaikille avoin, kodikas kohtaamispaikka ja ystävyiden talo. Onnensillassa järjestetään paljon maksutonta toimintaa, johon kaikki ovat tervetulleita. Henkilökunnan kanssa on myös mahdollista ideoida kokonaan uusia ryhmiä. Onnensillassa toimii noin 50 sote-alan yhdistystä, joiden toimintaan voi tutustua ja halutessaan liittyä jäseneksi. Tarjoamme myös esimerkiksi kieli- ja työharjoittelupaikkoja opiskelijoille.</p>